

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítottak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtaknak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társai és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyilttér pótlósorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Olvasóinkhoz.

Mikor 13 évvel ezelőtt szerény kis lapunk megindult, aggodalommal lépett sorompóba, mert számolnia kellett azokkal a nehézségekkel, a melyekkel egy vidéki lapnak megküzdenie kell. Nemcsak azokkal a nehézségekkel, melyek abból a sovány témából háramlanak elének, mely hetenként kínálkozik s földolgozásra bizony kevés anyagot nyújt, de a vidéki közönség finom izlésével is, mely a fővárosi lapok által elkényeztetve, azok zsarnerjében akarja látni a vidéki lapokat is, abban az élénk szellemben s azzal a változatos, gazdag tartalommal, melylyel azok szerkesztve vannak a nélkül, hogy azokat a föltételeket csak valamelyest is nyújtaná, melyek első sorban kívántatnak meg ahhoz, hogy a változatosság csak részben is elérhető legyen.

De hát ha magára volt is hagyatva a lap, ha megfelelő szellemi támogatásban nem részesült is a közönség részéről, sőt sokszor kicsinyléssel is kísérték föladata teljesítésében, föntartotta mégis magát pályafutásának eddig lefolyt nem kevés számú évcin keresztül, a mi egynél több bizonyíték arra nézve, hogy a lapnak hivatása van s hogy ennek a missziójának töle teltetleg meg is felelt.

Nemzetiségi vidéken élünk itt a határ-szelen. Oly területen, a hol, ha az érzelmek szerencsére nem állanak is éles ellentétben az anyaország magyarságának érzelmeivel, de nem kifogástalanok minden tekintetben. Sőt, ha hazafiság tekintetében legnagyobb

rendben volna is itt minden, már maga az a körülmény, hogy idegenajku a főmeg 15 tizenhatod része, szükségessé ez teszi egy oly orgánumnak az föntartását, mely céljálul tűzi ki az ellentétek kiegyenlítését, a magyar nyelv terjesztését, a hazafias szellem élesztését, a hazaszeretet ápolását, az államellenes törekvések ellensúlyozását, a hydra eltírását.

S mert ez a hivatásunk, s mert ennek teljes ambícióval nemcsak megfelelő törekvésünk, de elég erőt s képességet is érzünk magunkban, hogy ezt teljesítsük is, egész más a mi lapunk szerepe, a mi a vidéki lapoknak egyáltalában rendeltetése szokott lenni.

Mert nemcsak arra kell szorítkoznunk, hogy regisztrálói legyünk a hét eseményeinek, de szolgálatot kell tennünk ennek a vidéknek, ha politikai tekintetben nem is, de közgazdasági, kulturális s első sorban és mindenekelőtt hazafias irányban.

S ez a fűszük mindenekelőtt azért, mert felszigetünk lakossága az iskolán kívül hazafias szellemben egy irányból sem részesül támogatásban. Egynázi függőségünk politikai, helyesebben nemzetiségi érzelmeinket, illetőleg egész ellenkező irányba terelheti lakosságunkat s erre nagyon alkalmas is.

Az iskola nem tesz annyit, a mennyit tehetne. Pedig a magyar nyelv és érzés terjesztésének ügye nálunk csakis erre szorítkozik. Továbbképző intézmények a vidéken nincsenek, a hol a hiányok esetleg pótolhatnának, vagy a megvetett alapon a kezdet leküzde után tovább építenének. A templom tisz-

tán csak a vallás ügyeinek szolgál, nemzeti-ségi tekintetben parányi mértékben sincs hasznára a magyarságnak. Magyar közép-osztályunk nincs, mely intelligenciájával magához vonzhatná s magába olvaszthatná a földmívelő népet. Magyar iparosaink s kereskedőink sincsenek, kik ez irányban hatással lehetnének a föld népére.

Magára van tehát a muraközi nép hagyatva egészen, a mikor az iskola falait elhagyja.

Semmi se lesz fölhasználva arra, hogy a hajlékony, mert nem rosszindulatu, sőt határozottan magyarérezelmű lakossága ennek a két járásnak a nemzet testébe beolvasszassék.

A Muraköz föladata, hogy ezt némileg előmozdítsa. A Muraköz föladata, hogy ott, a hol még nincs meg, a közszellemet ebben az irányban megvessse; hogy a nem magyarajku lakosságot a magyar hazához való tartozandóságára figyelmeztesse, ennek tudatát benne folyton ébren tartsa, nemcsak, — azt egyre fokozza is.

Ezért szerkesztjük lapunkat két nyelven, hogy tolmács nélkül férjük népünk szívéhez azon a nyelven, melyhez ragaszkodik, melytől senki megfosztani nem is akarja, de mely körülmény viszont nem zárja ki azt sem, hogy a magyar nyelv iránt vonzóvá tegyük s ezt vele megkedveltsük.

S lapunk útján erre is meg van az alkalom, mert lapunk magyar része tanulmányos és hasznos célirányos olvasmányul szolgálhat azoknak, kik mint horvát-

TÁRCSA.

A magyar ifjusághoz.

El ne hagyj a régi zászlót,
Hazám ifjusága!
Uj ezer év szép hajnalán
Álljatok alája!
Örökségül hagyták reánk
A szabadsághősök . . .
Azt a régi, magyar zászlót
Vegyétek át tőlök!

Tudjátok-e, mért oly piros?
Sok vér hullott rája!
Tudjátok-e, mért oly fehér?
Erköles a varázsa!
Tudjátok-e, mért olyan zöld,
Örökzöld a színe?

Mert az örök szabadságért
Ver a magyar szíve!

Megtépdeste ezer vihar,
Kard és golyó járta:
Tépetten is fenn lobogott,
Égre lengett szárnya!
Diessugárban ragyogtatta
Őseinknek képét:
Lánglólve úgy vezette
A szabadság népét.

El ne hagyj a régi zászlót,
Hazám ifjusága!
Föl ne cseréld idegennel,
Nemzetem virága!
E megtépett szent zászlóval
Kezdd az ezer évet!
Ez a zászló a szabadság!
Ez az örök élet!

Pósa Lajos.

A családi óra.

(Elbeszélés egy Sylveszter-estéről.)

Rédey Lajostól.

— Már a lámpát akarod meggyújtani Gizella? Hisz még nincs sötét!

— Igen, kedves atyuskám. Ezt a munkát még ma el akarom készíteni és haza vinni.

A lámpa föllobbanó sugarai egy kellemes kedves fiatal nő sötétkék szemekkel ékesített arcát és egy 4-ik emeleti kicsiny szoba szegényes bútortatát világították be.

Egy ideig csend honol a szobában, egyedül Gizella ügyes kezének mozdulatai okoznak zajt az uj vászon keménységén; azután ismét az a fáradt aggastyán hang szólal meg a kemenecze mellől:

— Midőn reggel távol valál kedves leányom, azon egyén a III-ik emeletről — ki már egy izben nálunk járt — ismét itt volt a fali óra végett. Ugy látszik, minden áron birni akarja.

— Bizony kedves atyuskám, az órát el kell

adnunk, mondá hévvel Gizella, mert sürgősen szükségeljük a pénzt.

— De ha arra gondolok, hogy itt alattunk ismét hallanom kell ütését! mondá nagyot sóhajtvá az öreg.

Valamikor jómódu és boldog családapa volt, de a sors egyik csapást a másik után mérte rájuk, gyermekei Gizellán kívül, mind elhaltak, vagyonát a könyvelőségig menő jószívűsége elemészttette; de a legkeményebb csapást a sors akkor mérte fejére, midőn hű élettársát a kegyetlen halál mellőle elszóltá.

Az az óra, melyről ép beszélénk, hön szeretett neje szüleinek hagyatékából eredett, sok boldog, de igen sok nehéz órát mutatott nekik, s hozzá még rendkívül egy diszpédány volt.

Midőn felejtetlen neje elhunyt, az öreg megállítá az órát, mondván: »Ne mutassa többé az én nyomoruságos életem idejét.«

De azért szívszón ragaszkodott a most már felesleges szobabútorhoz, mert hisz az, feledhetetlen jó nejének hozományát képezte és most azon fordulón ponton állott, hogy a drága ereklyétől megváljon.

— Oh, ha ez órát megtarthatnók kedves Gizellám, mondá panaszhangoz az öreg.

— De hisz az teljes lehetetlen kedves atyuskám, az orvost ki kell elégíteniük.

— A doktor édesem egyedül álló ember, kinek kiterjedt praxisa van, nem is igen törődik azzal, mikor fogja követelését tőlünk megkapni.

— De törődniük kell nekünk kedves atyuskám. Ezer okunk van irányában háladátnak

ajkuak, de magyarul tudók, nem riadnak vissza attól, hogy magyar irodalmi terméket is kezökbe vegyenek.

Nem közönséges tehát a programja lapunknak. Hazafias missziója van s ez ismét egynél több ok lehet arra nézve, hogy zászlaja alatt az értelmiséget lássuk.

Több szem többet lát; több kéz többre képes. Vállvetett erővel, az intelligenciának bevonásával, nagy földadatot teljesíthetnének. Keresztül lehetne vinni biztos kézzel azt a programot, mit zászlónkra íránk, míg magunkra hagyatva emberfölötti munkára vállalkozunk.

Az évforduló alkalmából ajánljuk tehát lapunkat nemcsak anyagi, de erkölcsi támogatásába is a Muraköz polgárságának. Mert igazi tolmácsa csak így lehet lapunk a lakosság igazi érdekeinek, mivel ekkor a hangulat nem az iríszöbábról fog kiindulni, de szálai ott fognak gyökeredni s a lakosság szívében, azon a helyen, a hol az érdekek a legközvetlenebb formában nyilatkoznak meg s természetesen a leghatásosabban is.

KÜLÖNFÉLÉK.

Boldog újévet kívánunk t. előfizetőinknek s t. munkatársainknak az évforduló alkalmából.

— **Kérelem.** Az új év alkalmából új előfizetést nyitunk a Muraköz 1897-ik évi folyamára s azzal a kéréssel járulunk lapunk régi barátaihoz, városunk és vidékünk közönségéhez, szíveskedjenek lapunkat ismerőseik között ajánlani, arra előfizetni s előfizetőket gyűjteni. Ugy a szerkesztőség, mint a kiadóhivatal arra fog törekedni, hogy lapunk minden tekintetben megérdemlje a közönség pártfogását.

Lapunk előfizetési ára a régi:

Egy évre . . . . . 4 frt.

Félévre . . . . . 2 frt.

Negyedévre . . . . . 1 frt.

A midőn még a tartozások s az új előfizetések beküldését kérnök, maradunk kiváló tisztelettel

A kiadóhivatal.

lenni. Mily lelkiismeretesen gyógykezelt ő téged és ez által mind kettőnket boldoggá tett, mondjad édes atyuskám, nincsen igazam?

— Én tehát azon véleményben vagyok, hogy mihelyt az órának értékét kéhez veszszük, irsz egy igen szívélyes köszönő levelet az orvosnak és mellékeled kiérdemelt tiszteletdíját.

Az öreg mosolygott leánya szavain, de azért rázta ősz fejét.

— Én azt hiszem — mondá az öreg ur, — hogy az orvos maga is szeretné az órá. O e ritka példányát az óra művészet remekének igen sokszor megbámulá és így lehel, hogy ha ő átvénne, tetejébe még mi kapnánk néhány forintot, azonkívül én szívesebben adnám neki, mert ugy szeretem őt, mintha saját fiam volna. Hogy volna ha megmondanók ne . . . .

— Édes atyám, vágott szeliden szavába Gizella, mit gondolsz! ha még ő maga hozná szóba, de így?!

— No jól van, én egy szót sem szólok, morgogá az öreg.

Ekkor Gizella felállott, kész munkáját összehajtá és a szölyét a kemenczétől az asztalhoz gördítvén, mondá: Kedves atyuskám; most ülj ide karszékedbe, itt van a hírlap és szemlived. Én most elviszem kész munkámat a kereskedőhöz és minekelőtte te kiolvastad volna a hírlapot, én már végeztem és hon leszek.

— Olyan boldog vagyok, s e közben bárszonys harmat-arczát az öreg ur ráncos ábrázatahoz szorítá, igazán oly kimondhatlan boldog vagyok, hogy te kedves atyuskám az ő esztendő

— **Kinevezés.** A Tisler József szelenczei plébános elhalálózása folytán üresedésbe jött helyettes egyházi tanfelügyelői és alesperesi tisztet a napokban töltötte be a zágrábi érsek, a mennyiben ez állásokra Kecskés Ferencz mura-szt.-mártoni plébánost nevezte ki.

— **A karácsonyi ünnepek,** a kereszténység legmagasztosabb ünnepnapjai, keresztényies kegyelettel s a szokott egyházi fényvel megünnepeltek nálunk az idén is. Külsőleg kevés emlékeztetett ugyan erre a kedves téli ünnepre, mert fehér mez helyett sártenger borította a természetet; szállingózó könnyű hóhelyek helyett durva nehéz csöppek verték a házak ablakait; de azért a falakon belől az a kedves melegség uralkodott a családi körökben, mely igazi mivoltában soha oly közvetlenül megnyilatkozni nem tud, mint éppen ez alkalommal — ott a ragyogó karácsonyfa körül. Sőt talán ez évben még inkább mint máskor, mert a szakadó eső majd minden embert otthon marasztalt s csak keveset készített arra, hogy a barát-ságos családi kört otthagya, a végnélküli locs-pocscsal kellemes otthonjukat fölcsereljék. A szent estén talán egy keresztény ház sem volt a városban, gazdag, szegény egyaránt, hol a karácsonyfa több — kevesebb fényvel ki nem gyúlt volna, örömet szerezve, kicsinek, nagyoknak kivétel nélkül. Az ünnepek alatt a róm. kath. templomot a hívők nagy sokasága kereste föl. A 11 órai magyar mise alatt is zsufolya volt a templom, mely alkalommal Mincesek Melchiasdesz h. plébános tartott igen szép alkalmi egyházi beszédet, melyet a hívők nagy figyelemmel hallgattak végig. — Karácsony másodnapján a protestáns felekezetieknek is volt isteni tiszteletök az áll. polgári fiu-iskola egyik helyiségében. Ez alkalommal Seregély Dezső ev. ref. lelkész jött át Csáktornyára Nagy-Kaniszáról, egyházi beszédet ítézett híveikhez s az Ur vacsorájában is részesítette őket.

— **A Társaskör gyűlése.** A helybeli társaskör választmánya Ziegler Kálmán elnökiete által múlt vasárnap gyűlést tartott, melyen a megszüntetendő és megrendelendő újságokat és folyóiratokat illetőleg a jövő évre nézve megállapodtak. Az újságoknak albérlébe való adása árverés útján a választ-

mány határozata értelmében 3-án d. u. 2 órakor fog történni a társaskör helyiségében. — A farsang folyamán házias jellegű társasestélyt fog rendezni a társaskör a Zrinyiszálló nagytérképében, mely tánczczal is össze lesz kötve. A rendezést a választmány a vigalmi bizottságra ruházta, mely az időben is meg fog állapodni, a mikor a mulatság megtartassék. — Új tagok felvétele után tárgyalatott a kaszinó helyiségének ügye, mert a nagyvendéglő tulajdonosa a társaskörnek a helyiséget jul. 1-ével felmondotta. Miután a kaszinó az eddiginél nagyobb bért a helyiségetért fizetni nem hajlandó, négyes bizottságot küld ki azon czélból, hogy alkalmas helyiségről gondoskodjék. A bizottság tagjai az elnökön kívül, Pálya Mihály, Probst Ferencz és Zrinyi Károly.

— **A villamos-világítás nyomorúságai** cz. alatt múlt vasárnap egy rövid hír jelent meg lapunkban, melyben kifogásoltuk a világítást azoknak a tapasztalatoknak az alapján, melyeket nemcsak magunk, de az egész város szerzett s melyekről a múlt héten tartott városi közgyűlésnek határozata is tesz tanubizonyságot, melyet bizonyára nem hoztak volna, ha a világítás oly kifogástalan volna. E hirre hosszabb feleletet vetünk, melyben a villam-telep gépkezelője tiltakozik a rávonatkozó passzus ellen s hivatkozik multjára és bizonyítványaira, melyek képességeiről bizonyoságot tesznek. Replikájára, melyet kívánsága ellenére már csak azért sem közölhetünk lapunkban, mert a kifogásolt hír is csak kivonata volt egy hosszabb levélnek, itt e helyen csak annyiban felelünk, hogy a gépkezelő ur képességeit senki kétségbe nem vonta, nem is vonhatta, hisz nem ismeri őt senki, s csak a tények alapján, minden személyeskedés kizárásával, mondunk ítéletet, mely a közönség részéről nem egy helyről elismeréssel is találkozott. Mi csak a tényt konstatálunk, s ezt eltagadni semmikép sem lehet; mert kézzelfogható az a slendriánizmus, mely az egész villamos-világítás körül valóságos rendszerré nőtte ki magát s mely ellen nekünk, kik a közönség érdekeit képviselni hivatottak vagyunk, sikra szállani első kötelességünk, s a mit ezentul is mindeurkor meg fogunk tenni. Így tehát azt sem

jó egészségben fejezed be, ezért hálatelt örömmel fogunk az új évbe átlépni, ugyebár kedves atyuskám?

— Menj csak, menj kedves gyermekem, mondá elégtelen az apa, miközben a hírlapot felbontá.

Gizella az ajtóból még egy barátságos mosolyt küldött atyjának; de midőn kün volt, mely gyász borította el szép arczát.

Miként saját fiát szerette az öreg ur az orvost; de mi másként szerette őt leánya. Gizella azt hívé, hogy élete tulajdonképp csak azon percztől vette kezdetét, midőn atyja megbetegedvén, a jó szomszédnő, a legközelebb lakó orvosért futott és hozzájuk hívta. Mily körültekintő és bizalmat-keltőnek látszott az orvos első beléptekor, mily türelmes volt az öreg szeszélyei iránt és mily nemesen gyöngéd tudott lenni az ő nyomorúságos szegénységükkel szemben. Egy szóval, nemes és szeretetreméltó volt az orvos. Szerette az orvost lelke egész hevélvel s habár nem egyszer sugá neki az ész, hogy szerelme az örültséggel határos, szívét nem vala képes megfőkezni. Az öreg felgyógyulta után még csak egyszer találkozott az orrossal, talán utoljára; vége, mindennek vége!

Midőn munkáját a kereskedőhöz vivé, ez kifejtette barátságos mosoly kíséretében boldog újévet kívánt neki.

Azután még csekély bevásárlásokat eszközölt és ennek végétével sietve haladt hazafelé, mert az öreg, ez a nagy gyermek, miként néha édes atyját, gyengéden nevezni szokta, nem szere-

tett magában lenni, nem tudott leánya nélkül ellenni.

Midőn a szobába lépett, feltűnő illatár érintette orrát; az asztalon fehér és kék papírba csomagolt tárgyak heverték és édes atyja ép egy palack kibontásául faradozott.

— Nézzed, kedvesem, mi minden van itt nekem! mondá örömteljes hangon az öreg. Minden akatrésze egy Sylvester estű csájanak hiánytalanul együtt van. Kovácsné asszonyság volt szíves meghozni. Hát azt tudod-e, hogy ma estére vendéget kapunk? Találd ki — a doktor!

— Doktor Kertész? hebegé Gizella.

— Igen is ő. Itt volt, hogy az ő-évben még egyszer hogylétem föl tudakozódjék. Én elkezdtem neki tartozásomról beszélni, de ő félbe szakítá és azt mondá, neki volna egy kérése, melylyel ő nekem lenne adósom. Mindjárt tudtam, mire céloz, mert folyton az órára tekintgeti és én oda is ígértém volna, hogy kívánságát teljesítem, de ő nem engedett szóhoz jutni. »Kedves leányom! is beleegyezését szükségem» jegyzé meg ő, tudván azt, hogy én a te papucs koránnyod rajba vagyok és hozzájárulom nélkül az én elhatározásom mit sem ér. Miután nem időzhetett tovább, engedelmet kért, hogy később jöhessen. Azt mondá, hogy nyolcz óra előtt nem jöhet. Én biztosítam őt, hogy az mit sem tesz, sőt ha később jönne, az sem volna baj, miután eltökélt szándékunk éjfélig fennmaradni, hogy ébren lépjünk át az új évbe. Most tehát kedves gyermekem tégy készletbe meleg vizet, hogy ha jön, ne keljen soká várnia.

tehetjük, hogy a közlemény íróját megnevezük, mert azt teljesen fölöslegesnek találjuk. A kölcsönös kapacitálásnál a holmi magyarázatnál sokkal szükségesebb itt a jó világítás. S ha a világítás kifogástalan lesz, a gépkezelő ur a legegyszerűbb módon éri el célját, mert a sorok írója meg lesz ez által czáfalva, a közönség meg megelégedve, a minék pedig mi fogunk leginkább megörülni.

— **Uj izr. hitközségi elnök.** A csáktornyai izr. hitközség m. hó 27-én tartott közgyűlésén elnököknek Wollák Rezső ügyvédel választotta meg.

— **A nőegyesület Szilveszter-estéje.** Az idei télnek első nagyszabású táncmulatságát a Nőegyesület rendezte az év zárónapján, Szilveszter estéjén. Az egyesület, mely jótékonyágával annyi tehetetlen szegény özvegynek fájdalmát enyhíti, oly sok árvának könnyeit főlészárítja, a táncterem sima parketjére terelte ezuttal működése körét. S dicséretére legyen mondva, előnyösen bizonyította be, hogy a szórakoztatáshoz is ért, mert ritkán folyik le mulatság a nagyvendéglő tánctermében oly kedélyesen, mint a melynek decz. 31-én részesei voltunk. S a siker oroszlánrésze kétségtelenül a nőegyesület derék elnöke, Bernyák Károlyné önagságát illeti, ki fáradhatatlan buzgóságával a közönségnek kellemes estét, az egyesületnek magának meg a tombola rendezésével szép anyagi hasznot szerzett. Volt is általános jókedv egész éjszaka, mely még késő reggel se lohadt le, úgy, hogy a hajnal már jó erősen derengett, a mikor a mulató közönség szedni kezdett. Jól esik e sikert konstatálnunk, mert behizonyult, hogy nálunk is sikerülhet táncmulatság, a miről pedig jóformán már lemondani látszottunk; legfőképp pedig örülünk neki azért, mert a táncszétylen ez alkalommal kivételesen a vidékről is sokan vettek részt, kik nem egy kedves emléket visznek magukkal ezuttal Csáktornyaról, a mi a barátságos viszony ápolására bizonyára a legalkalmasabb eszköz. Az elegáns s természetesen szép hölgyközönségből a következőket sikerült följegyeznünk. Ott voltak asszonyok: Bernyák Károlyné, Bellák Józsefné, Cszimadia Andrásné, (A-Lendva), Ditrich Jánosné, Deák Józsefné,

Fischer Endréné, Frász Tamásné, Gráner Mórné, Hackl Károlyné, Herlinger Mórné, Hajós Mihályné (A-Lendva), Konyár Mihályné, Kollárics Mihályné, dr. Krassovecz Ignáczné, Kovácsics Fáni, Mayer Hermanné, Pethő Jenőné, Pecsornik Ottóné, Pruszácz Alajosné, Pollák Gyuláné, Pollák Bernátné, Probszt Ferenczné, Pálya Mihályné, özv. Szabó Józsefné (A-Lendva), Strausz Sándorné, Szilágyi Györgyné, Tóth Lajosné, Weisz Mihályné, Zakál Henrikné, Zakál Vilmosné (A-Lendva), Ziegler Kálmáné, Zrinyi Jánosné, Zrinyi Gyözőné stb. — Leányok a következők voltak: Adelmann Irma, Bellák Hedvig, Herlinger Olga, Hajós Ella (A-Lendva), Krebsz Paula (Szigetvár), Krasovecz Etelka, Kollár Mariska, Nuszy Anna, Pray Milli, Pruszácz Mártha (Varasd), Rosenberg Rózsa, Stockmeier Antonia (Sopron), Szabolcs Melánia, Szabó Margit (A-Lendva), Zakál Margit, Zechmeister Fáni és Gizella (Nárádja), Zrinyi Ilona. — Az első négyest 28 pár táncolta. — Az évforduló beköszöntésével Kollárics Mihály aljárásbíró köszöntötte föl a társaságot, első sorban a hölgyeket leudületes szavakkal.

— **A jótékonyág nemtői.** A helybeli iskolák szegény-sorsu tanulóit a helybeli jótékony-intézetek az idei karácsonyi ünnepek alkalmával is megajándékozták téli lábbalival. Az áll. polgári fiu-iskola tanulóit közül 4-en kaptak téli csizmát a Szeiverth-féle asztaltársaság adakozásából, a közs. elemi iskola tanulóit közül 11-en ugyancsak ettől a társaságtól, mely egész éven át kizárólag csakis erre a célra gyűjt kifüggesztett perselyében. — 20-án pedig a ker. nőegylettől kaptak ily hasznos ajándékokat. A kiosztás 22-én történt meg Bernyák Károlyné és Rosenberg Lajos elnökök jelenlétében.

— **Figyelmeztetés.** A helybeli Társaság újságának és folyóiratainak árverés útján leendő bérbeadása má d. u. 2 órákor fog a Társaság helyiségében megtörténni, van szerencsém tehát a t. tagokat megkérni, hogy a kör helyiségében ez okból minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek. — Csáktornya, 1896. évi decz. 31-én Ziegler Kálmán, elnök.

— **Az Uj-ut** fasora fölött a város képviselő-testülete a halálharangot legutóbbi gyű-

lésében meghuzván, a nyárfákat nyilvános árverés útján a mult héten el is adták. A fejsze gyorsan megkezdte romboló munkáját s a fasor immár csak a multé, mert alig van már hirdetője azoknak a jegenyefáknak, melyek árnyékot ugyan nagyon keveset adtak, de még azon elszáradtan is büszkén szegélyezték azt a szageregyenes utat, melynek egyik ékességét kétségtelenül ők képezték. Fognak is hiányozni darab ideig a szemnek, de megvigasztalódnak pusztulásukon, mert tudva-megvölög terelvényes üde gesztenyefák váltják majd fel a sorvadásnak indult vén nyárfákat, melyeknek elültetéséhez kora tavasszal már hozzáfognak. Csak azután szakértelemmel ültessék is el azokat s ne feledje el a város t. előjárósága, hogy az Uj-ut ez idő szerint egyellen nyári üdülési helye a város lakosságának!

— **Közgyűlések.** A helyben székelő Muraközi-Szegélyző-Egyesület rendezte évi közgyűlését Alszegehy Alajos elnökle alatt a 1. hó 10-én d. u. 2 órákor a Csáktornyai önkéntes Tűzoltóegylet Szeiverth Antal elnökle alatt a 1. hó 10-én d. u. 3 órákor; a Csáktornyai Szépítő-Egyesület Morandini B. elnökle alatt a 1. hó 10-én d. u. 3 $\frac{1}{2}$ órákor tartja meg.

— **Hol van legelőszőr újé!** Az újév január hó 1-én éjeli 12 órákor kezdődik; Philadelphában ekkor 1896. december 31-én délután 6 óra, San-Franciskóban pedig délután 3 óra van, mikor nálunk boldog újévet kívánunk. Kalkuttában 5 óra, Sidneyben 9 óra, Új-Seelandban 11 óra van délelőtt. Ha akár keletre, akár nyugatra vándorolunk tovább a földtekén, végre egy és ugyanazon helyre jutunk s a budapesti időt véve alapul zavarba jövőnk nemcsak az órákat, hanem a dátum, meg a napot illetőleg is. A kínai partokon Makaóban a napot 24 órával később számítják, mint pl. Manillában. A Sandvich szigeteken, a Karolinában, meg a Philippini szigeteken az amerikai időszámítás érvényes, míg Ausztráliában, Új-Guineában, Új-Seelandban s a hollandiai szigeteken az európai naptár után számítják az időt. Legelőszőr az Új-Seelandtól keletre fekvő Chatam szigeten kívánunk az emberek egymásnak boldog újévet, mert az egész földtekén itt van legelőszőr éjfel.

— Igen kedves atyuskám, válaszolá Gizella az örömtől elkábultan és sietve ment a konyhába, hogy atyjának a hagyományos borlevest elkészítse.

A vacsorát elköltötték, Gizella a szobát rendbe hozta, azután kézi munkával kezében atyjával szemközt ült.

A toronyóra elütötte a nyolczat, elverte a kilenczet, de senki sem jött.

— Soká marod, mondá az öreg.

— Ó nem fog elfjönni kedves atyuskám — mondá lemondással Gizella.

Az öreg ismételve elszunyadt, Gizella pedig szorgalmasan tovább hímzett.

Már 11 óra volt, az alsóbb emeletől zongora-hangok és örömvilágítás üt meg füleit. Azok is az újév beköszöntést várták, de egészen más-ként, mint ők ide fön.

Fél 12 — a kapu ajtaja nyílik, a lépcsőházból ismerős léptek nesze jut el füleikhez. Tehát mégis? Most eszengetés hallatszík, Gizella fölkel és ajtó felé nyit.

— Szabad még belépnem? mondá az orvos tartózkodva, Gizella felrántá az ajtót s mögéje rejtőzött, hogy a jött ne láthassa arcán az áruló örömt, melyet jövétele előidézett.

— Boesánatot kérek, mondá az orvos, a szobába lépve, miközben az öreg ur felállott és álmotlól letapadt szeméit dörszölé. — Nem a legalkalmasabb órárt választottam a látogatásra, de nem én vagyok oka. A vidékre hívtak beteghez s midőn megjövök, gyertyavilágot látván önöknel,

azt híven még fenn vannak, gondolám szerencsét próbálók.

— Öt minden órában szívesen látjuk, mondá örömtelvé az öreg ur. Menj édes gyermeiken s hozz forró vizet. Ugyebár egy pohár forró csaját megiszik velünk orvos ur?

— Maradjon még egy kevéské kedves Gizella kisasszony: Kegyedhez is volna egy szavam és sugárzó szemekkel tekinté az elfogódott leány bájos arczába, miközben folytató: Megelőzőleg, hogy itt valék, említen kedves atya urának miszerint egy kéresem volna, melynek teljesítése engem, önök örökös adósává tenne, találja ki kedves Gizella, mi az én óhajom?

Gizella szótlanul szemével és kezével az antik óra felé inte.

— Ezen óra? Kérdé az orvos szembeszókőleg meglepődve.

— Kegyed több ízben tetszését nyilvánította, válaszolá Gizella a nélkül, hogy az orvosra mert volna tekinteni, — és ha birni óhajítja . . .

— Oh igen, szakítá fölbe a doktor, folyton a zavarban levő leányra függesztvén fűrkésző tekintét. Az órárt felette óhajtanám, de kedves atya megemlíté egykoron, hogy ezen óra, néhai kedves anyjának örökségi jutaléka s mint ilyen a család birtokában kell maradnia, nem ugy van? . . . Ekkor az orvos megfogta Gizella kezét és ez a nélkül, hogy felnézett volna, érzé, hogy annak szeméi merően rá szegezvék.

— Ha ezen óra birtokomba juthatna a nélkül, hogy önöktől el kellene vennem?! Miként volna ez lehetséges?

Gizella egész testében megrémegett, míg az öreg ur mozdulatlanul az asztalra támaszkodott. Ekkor a leány egy pillanatra a férfi szemébe nézett és ajkán egy gyenge örömsikolt kibocsátva keblére borult.

— Gizellám, édes lelkem, egyetlen mindenem! oly régen eltökéltem veled beszélni, de mindig azoa kérdést intéztem magamhoz: De ha téged nem szeret? . . . Az ó-évet azonban nem engedtem legördülni a nélkül, hogy magamnak meggyőződést ne szerezsek, vajjon boldogságomat vagy szerencsétlenségemet veszem tőled! Azután elbeszélé, hogy mióta szeret őt és mily bensőség. A leány örömtisan hallgatta a vallomást, e közben mirdketten feledé a körülöttük történteket, mi nem közvetlen mögöttük csengő érzéhang tizenkettőt ütött és ezeket követték a toronyok órái is, mintha összebeszéltek volna.

A sok ideig némaságra kárhözottat családi antik-óra verte el a 12-től. Gizella édes atya — a ki boldogult feleségé elhunytakor megállásra kényszeríté az órárt, most megindítá.

— Boldog újévet kívánok kedves gyermekeim, mondá reszkető hangon az öreg ur.

És midőn mindketten nyakába borultak, az öreg ur az órára mutatva hebegé: »Verje, bár továbbra is a kellemes, vagy bánatos idők óráit, nektek mindig kedves lesz, mert: boldogságtok első óráját — ő jelzé!»

Sve pošiljke se tiénc zadržaju novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo :

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeči ruživeni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt.
Na pol leta . . . . 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštajé 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe 1 fal računajú.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

Poziv na predplatu.

Prvim danom mēseca januara odpira se predplata za novine: „*Muraköz—Medjimurje*“ za prvi fertalj i prvo pol ljeta, odnosno za celo ljeto.

Prosimo s toga vnogo štovane naše predplatnike, da dostoju predplatu čim prvlje obnoviti, da se redovito, neprekinuto odpremanje novinah uznogne za vremena vurediti.

Predplata, prosimo, nek nam se izvoli pripošiljati izklučivo poštanskimi napatnicami, koje su za to najshodneše, — samo trēba, da se na njih točno označi adresa predplatnika.

Cēna novinam „*Muraköz—Medjimurje*“ ostaje i za ljeto 1897. nepromenjena i to:

Na celo ljeto . . . . 4 for.

Na pol ljeta . . . . 2 for.

Na fertalj ljeta . . . 1 for.

Pojedini broji 10 krajcarov.

K novom ljetu.

*Predbrojnikom svojim,
Novom ljetu želim,
Da vu zdravju, sreći,
Navěk ih veselim.*

*Da im šale moje
„Vse vu šestnajst gode,“
Da se drže vina
I okane vode.*

*Da se mladež pari,
Baš od srca ljubi,
Da ne manjka nikad
Ni zubaru zubi.*

*I vdovica vsaka,
Neka steće druga,
Koj joj bude veren,
I nepravi duga.*

*A novčarom našim,
Nek se vnoži blago,
Da nam pošlju predbroj,
Bilo bi nam drago.*

KAJ JE NOVOGA?

Srećno novo leto!

Svim našim poštvanim predplatnikom i prijateljom želimo vnogo dobra na mlado leto!

Daj Bože svakoj hiži i svakoj familiji blagoslov, mir, zdravje i veselje!

S poštvanjem: Urednik.

Novi vicejašprišt.

Veličastni gosp. plebanuš Sv. Martinski Kecskés Ferencz imenuvan je za namestnoga vicejašprišta i školskog nadzornika na mesto pokojnog Tislér József plebanuša i vicejašprišta.

Vu Budimpešti, 23. decembra.

Od vnogo tjednov očekivano oglašenje raznih odlikah izložiteljem vu milenijskoj izložbi denes je službeno proglašeno. Do 300 izložitelja dobilo je vsake fele odlikovanja. Niz odlikovanja započima ručnimi pismi Nj. Veličanstva nadvojvodam Fridriku Jožetu i vojvodi Filipu Koburgu, kojima se izriče najtoplja zahvalnost kraljeva za sudjelovanje vu izložbi.

Četrto pismo izriče priznanje ministru poljodelstva dr. Darányiu. Kraljevsko se priznanje izriče 96-ici izložitelja iz krugova zastupnika, magnata, aristokracije i upraviteljah velikih poduzećah.

Dva izložitelja dobila komturni križ reda Ferencz Jožefa, opat Edmund Vajda mali križ reda sv. Štefana, 20 pešon red željezne krune III. razreda, 44 izložitelja vitežki križ reda Ferencza Jožefa. Na dalje je imenovano: 3 ministarka savjetnika, 5 kraljevskih savjetnika, dvim je podeljeno plemstvo. Napokon su podeljena: 51 zlatni križ za zasluge s krunom, 44 zlatna križa za zasluge, 12 srebrnih križov za zasluge s krunom i 3 srebrna križa za zasluge.

Z A B A V A

Pozdrav Medjimurja!

I.

*Zdravo bilo Medjimurje mило,
Pozdravlja te veren sinek tvoj.
Iza dugoga odsuća,
On se tebi opet klanja
I pritisnu vrući kućec svoj.*

II.

*Primi Majko! Primi kućec;
Veruj, nikom takvoga nedadoh
U celum životu svom!
Mila zemljo, da te k svojim prsim
Pritisnuti mogu, kako težim
Zagrliti te, da mi je vlost.*

III.

*Kroz sunce te gledam od radosti,
Ne mogu se nagledati dosti.
Ti si meni sve što svojim zovem,
Sve, što ljubim, sve što srećom gojim*

*I biti ćeš mi kroz život moj,
Određeni sudbom mojom.
Zdravo bilo Medjimurje mило!
Pozdravlja te veren sinek tvoj!*

Složil:

József Perger,
Belišće, Slavonija.

Dvoboj (Duell).

Bedastoća dvoboja je poznata te se samo čoviek mora čuditi, da ima tako pličke pameti ljudih, koji svoje najbolje prijatelje više krat, i to radi jedne samo nepočudne rieči na dvoboj na život i smrt pozivaju. Ja za takov slučaj pitam, jeli je to pametno ili bedasto; jeli je to izobraženost ili prostota i jeli je to finoća ili surovost, iz čistog mira čovieka ubiti? — Zar je to vitežtvo? — Moguće, da je za one vitežtvo, koji drugo ništ neznaju osim toga, ali već onomu koj makar samo zna grabe kopati, mora dvoboj biti odurna surovost, a kamo li izobraženim ljudem.

General sjedinjenih državah u Americi, Siegl, o kojem ću vam, dragi četvci, za

nekoje vrieme liepu istinsku pripovest pripoviedati, bil je jednoč od niekog taljanskog oberstara u Turinu radi toga, jer je rekel, da je Napoleonu I. bila igrača u Italia prodieti, na dvoboj pištolami pozvan. Siegl, koj je u ratovih amerikanskih sudieloval u sedamnajst bitkih, iz kojih je iz sva ke odnesel najmanje jednu ozledu, iz nekojih i više, tak, da je imal na svojem tielu znamenkah od preko dvadeset ozledah, stranom sabljami ili bodeži prouzročeni, sigurno nije bil strašljivec niti »zbegavica torbica«, jer koj je smrti toliko krat u lice gledal nije se sigurno oberstarove pištolje preplašil, a još k tomu je imal on prvi streljati, a da amerikanski general zna iz pištolje streljati, to mi bu svaki dopustil, anda straha nije imal; ali kakti pametan i visoko nabražen čoviek je dvoboj odklonil i oberstaru po njegovih sviedocih odgovoril, da on nikakvog dvoboja nemora prijeti s razloga, jer ima na svojem tielu baš toliko luknjih, koliko mu je ih treba, a svaka daljnja bila bi mu suvišna. — Oberstar je tim odgovorom moral se zadovoljiti, jer tu nije bilo sad kerešno amerikanskog junaka da lje dražiti.

Vu Budimpešti, 21. decembra.

Magjarska zastupnička hiža je vu sjednici nastavila i dovršila adresnu debatu. Zastupnik Ignac Helfy od Kossuthove frakcije polemizoval je proti govornikom pučke stranke. Nadalje je odlučno prosvjedoval proti sumnjičenju, kak da postoji nekakov sporazum izmedju vlade i njegove stranke. Glasuje, naravno za nacrt adrese Kossuthove frakcije. Iza toga su sledili zaključni govori. Izvjestitelj ablegat Pulszky polemizoval je sa kontra govornicima, ter je rekel, da diskuzija nije dala absolutno nikakova ozbiljna materijala, do jedinih izbornih zloraba. Ali ove je vladina stranka uspešno pobila. Opozicija je osudila izraz »vlada Nj. Veličanstva.« Ekskektivna vlast je po ustavu pravo krune i organi ove vlasti, izbor osoba to je tulikajše pravo krune. Nadalje je opozicija osudila izraz »del monarkije.« Ovaj se izraz nahadja vu zakonskom članku XII. od ljeta 1867. Govornik konstatuje, da se pučka stranka od negdašnje konservativne stranke znamenito odaljuje, jer da konservativna stranka nije nikad tako agitovala. Poslje razjašnjenja o reformi uprave i reformi poreza, bavil se je izvjestitelj i pitanjem kvote. On se je začudil, da upravo grof Apponyi, koji tulikajše stoji na temelju kontakta od ljeta 1867. osudjuje stanovište vlade u tom pitanju. Vlada se nemore potanje o tom izjaviti, dok se nisu pregovori dovršili, te time vezati ruke saboru i kvotnoj deputaciji, to bi se protivilo duhu nagodbenih zakona. Govornik preporuča prihvat nacrtu adresnoga odbora. Konačno je kod glasovanja adresni nacrt odbora bil velikom većinom primljen za podlogu specijalne debate, a kesneše i vu ovoj prez primjetbe prihvaćen.

Minister bogoštovja i nastave Wlassics naglasil je vu sjednici zastupničke hiže, da on misli, da će pučka stranka nestati sama po sebi. Jer napokon nemore dugo živjeti stranka, koja ima samo cilj da reveridira crkveno — političke zakone i ukine gradjansku ženitbu. Narod će se uvjeriti, da taj zakon nebantuje ničiju religioznost. Vu Belgiji vladaju mužkarci, koji su kak i naši klerikalci istoga političkoga pravca, a ipak im nepada na pamet, da ustaju proti grad-

janskoj ženitbi. To dokazuje, da se za takva pitanja nemogu ustrojiti stalne stranke. Moje je tvrdo uvjerenje, da je pučka stranka prelazan pojav, puka reakcija one velike akcije, kaj je sjedinila vse liberalne elemente vu zemlji ter provela liberalne zakone. — Uzrujanosti će nestati a s njome i pučke stranke.

Vu Beču, 21. decembra.

Po vešti iz Vatikana srbski je kralj Aleksander za svog boravka vu Rimu vu svojih razgovorih s papom Leonom XIII. i kardinalom državnim tajnikom Rampolom izjavil želju, da se katolička crkva vu Srbiji definitivno uredi i da se vu tu svrhu sklope izmedju Srbije i svete stolice obvezni ugovori (kontrakti). Sveta je stolica tomu dopuno sklona, pak će se vu bližnje vrème o tom povesti pregovori izmedju papinskog nuncija i srbskog poslanika vu Beču. Bitna je srbska želja, da se vu Srbiji ustroji apostolski vikariat ili biskupija, te joj se podvrgne ono 7000 katolikah vu Srbiji, koji danas podpadaju pod crkvenu vlast biskupa djakovačkoga. Prema obostranoj sklonosti, da se ovo pitanje kaj prije vuredi, ima ufanja, da će pregovori uspjeti ter sv. stolica imenovati ili apos. vikara ili biskupa, koji bi ujedno fungiral kakti oficijelni zastupnik papu vu Beogradu. Srbska je vlada pripravna, da predstavniku katoličke crkve vu Srbiji podeli pripomoć od više jezer franka.

Kneževina Lichtenstein.

Kneževina Lichtenstein spada doista vu današnje doba medju rědkosti i zanimivosti. Ona danas nejma ni jednoga soldata, niti krajcara orsačkoga duga! To je jedini orsag, koj nejma niti duga niti vojske, i iz koje more vladar dvadeset ljet biti odsutan, kak kaj je vezda bil njezin knez Ivan II., a da vse ipak teče vu redu. Lichtenstein je ustavna država. Ima dolnju i gornju hižu. Tri člana (kotrige) za dolnju hižu (orsačko spravišće) imenuje vladar, a narod zbira dvanaest ablegatov na četiri ljeta.

Orsačko spravišće se sastaje redovito vsako ljetu. Za vrème odsutnosti knezeve upravlja zemljom sabor (orsačko spravišće.) Za ovih zadnjih dvadeset ljet nije se broj

stanovništva nikaj premenil, a ima još jedna statistička rědkost: broj mužkih vu Lichtensteinu gotovo je jednak broju ženskih. — Nama po propisu od 1894. ljeta brojil je Lichtenstein 4757 mužkih i 4677 ženskih. Anda vsaka Lichtensteinka ima svojega Lichtensteinka, a još im ostane osemdeset Lichtensteinaca!

Ova vu svakom pogledu zanimiva kneževina leži izmedju Austrije, Njemačke i Švajcarske. Velika je 25 kvadratne milje, a vlada njom nasljedna hiža knezova Lichtenstein. Denešnji knez Ivan II. živi navadno vu Beču, ter posjeduje vu našoj monarkiji velika imanja, koja mu nose na ljetu preko 2 milijuna.

Promjene vu visokih crkvenih dostojanstvih vu Rimu.

Smrću kardinala Monaca La Vallette i Hohenlohen izpražnjeno je više važnih mjesta vu visokoj hierarhiji rimskoj. Dekanom Sv. sbora postal je dovezdašnji poddekan kardinal Ljudevit Oreglia di San Stefano; kardinalom biskupom vu Albanu dovezdašnji kardinal djakon Isidor Verga. Arcidjonom basilike Sv. Ivana vu Lateranu imenovan je papa (mjesto Monaca) kardinala Franju Satolia, arcidjonom basilike Sancta Maria Maggiore mjesto Hohenlohen kardinala Serafina Vannutellia, a protektorom i zastupnikom suverenog maltežskog vitežkog reda kardinala Ledochovskoga na mjesto Monaca.

I crkvena diplomacija posve se je ove godine izmjenila, ar su imenovani novi nunciji za Pariz, Madrid, Lisabon, Beč, Bruselj, Monakov, Haag i Washington.

Poznati „kralj lutrijaša“ Melkior Farkaš.

Koji je prije više godina vkanil temišvarsku kolekturu za ogromnu svotu penež ter zaradi toga bil je obsudjen na višegodišnju tamnicu, odsedel je rešta vu Segedinu, ter se za tim zaputil vu Ameriku vu Ohio, gde je uredil veliku stolarsku (tišlarsku) radionicu na paru (dampf). Tišlariju je se zvučel vu reštu, a kapitala mu nije menjkalo, jer od ono pol milijuna forinti, za koji je vkanil orsaga, komaj se je polovica našla. Za drugu polovicu dokazoval je Farkaš, da ju je dal svojim pomagačem. Za koje ljetu

Još nebi bilo vriedno o dvobojih toliko razpravljati, da nisu zakonito zabranjeni iliti prepovedani baš tak, kak svako ljudomorstvo ili drugi zločin, te svaki koj je zatečen u dvoboju, dapače i isti svjedoci i liečnici dojdju kakti sukrivci pred sud te budu obsudjeni, pak makar i svadljivci nisu jedan drugoga niti ranili, a kamo li ubili. Pak ipak se nekojim mudrijašem hoće viteza igrati, kak da je to kakova finoća radi jedne rieči samo, koju mu je inače najbolji prijatelj u nevrime rekel te ga njom mozbit uvriedil, iz pistolje ga zato ubiti. Ja bi rekel, da komu je tak jako volja po ljudih streljati, neka malo počeka, em već mu se hoće prilika pružiti, da bu zakonito slobodno po neprijatelju streljati mogel i kak pravi junak med kruglami stali smel, a zato ne samo da nedojde pred sud, nego dapače dobi i zlatu medalju, križ ili papače i red (orden).

Onde će se viditi tko je junak i vitez, ali u dvoboju med prijatelji, viesujte mi na dušu i poštenje, — toga nije moći videti.

Kakovo je to vitežtvo, gde se poslje dvoboja moraju borilci kakti zločinci pre

sud postaviti i tam odgovarati, ili pak pred sudom iz zemlje pobeći?

Ovak se je dogodilo prije kakovih trideset godinal, ja sam baš bil dijak, da je nieki fiskališ i sin jednog zemeljskoga gospodina strastveno bil zaljubljen u jednu liepu dievojku. To pitanje se dakako sad drugač nije moglo riešiti, već dvobojem, — jer kak bi se to i drugač riešiti moglo??!

Izbilja, bude dogovoreno dan i ura i oni se sastanu, svjedoci im pištola nabiju, jer u sablje se nije nijedan razmel i pošto je fiskal imal prvi streljati, postavi se u daljini odmerenih korakah naproti svomu protivniku, nameri pištolju ter ju izpruži. Jeka hitca se odazva iz bližnje šume kak grmljavina, a nesretna žrtva, fiskališev protivnik leži u travi kak srušeni hrast. Fiskališ videći kak se je na njegov hitac protivnik zrušil, znal je da ga sad čeka sud i odsuda te stoga čim dojde domov, pobere hitro svoje najvredneše stvari te se hitro odpelja prek granice u Bavariku, još prije nego se je u varošu saznalo, da je mladi X vani, izvan grada u dvoboju sa fiskališem Y poginul.

Prošli su dva micseci od tog vriemena

te se je u obće mislilo, da je fiskališ Y nekam u kupelj ili po svom privatnom poslu, kad ga na jedan krat jedan poznance iz Kremisa, u bavarskom varošu Nürnbergu na ulici sretne. Ov ga znatizeljno zapita, kaj tu u Nürnbergu dela, a fiskališ mu odgovori, de je moral pred sudom pobeći, jer da je mladoga X radi liepe Marice u dvoboju strelil, pak bi zato moral biti na višegodišnjju tamnicu obsudjen.

Prijatelj iz Kremisa mu se na to grohotom nasmiše i veli: »Kaj to govoriš? — Zar ti neznaš, da je mladi X živ i zdrav kakti riba u vodi, a pred miesec dni se je još k tomu sa liepom Maricom oženil i sad zive kak angel u nebu, sav blažen i zadovoljan.«

Ciela stvar je bila med X-om mladnikom Maricom i sekundanti dogovorena, a pištolje samo prahom nabite, za da se na liepi način Y-a rieše.

Više krat si navieste dvojica dvoboj samo zato, da se pred svetom pokažu kakti tobož vitezi, a kad bi čoviek pregledaval pištolje, našel bi, da su nabite — bez krugle. Ovi se posvade — vzmemo u saboru — onda izidu na dvoboj, sekundanti

moremo se nadjati, da će Farkaš igrati ulogu.

Nove kasarne u Beču.

Ratno ministarstvo odobrilo je, da se nove bečke kasarne (vojarne) prozovu sljedećim imeni: Pješačka vojarna vu Prateru »Vojarna Radetzkijeva,« i topnička vojarna vu Prateru »Vojarna nadvojvode Vilima.«

Ostavština perzijskog šaha.

Pokojni perzijski šah Nasredin, koji je 1. maju ljeta 1896. vmorjen, ostavil je imetek, koji se čeni na 1 milijardu franaka. Samo zlato i srebro vrđi 400 milijuna franaka. Novi šah Mucaferedin namjerava, da od toga 100 milijunov potroši na povišenje kulture vu svojoj državi.

Topništvo Europe.

Poleg statističkih izvještaja, koji su dodani vojnim proračunom imadu države, — zvun Englezke, 2413 poljskih baterija, 225 baterija na konjih i 130 gorskih baterija, skupa anda 2868 baterija ili 17.974 lahka topa (kanonov, stukov). Među pojediniimi državami zauzimalje glede poljskih topovah prvo mjesto Rusija, koja ima 3332 takova topa. — Njemačka 2965, Austro-Magjarska 2032, Italija 1142, Turska 1252, Španjolska i Rumunjska vsaka po 396, Bugarska 304, Švicarska 300, Danska 264, Švedska 240, Srbija 210, Portugalska 204, Grčka i Nizozemska vsaka 120, Norveška 66 i Crna Gora 48 topov (kanonov).

Gorična bratva vu Francezkoj.

Poleg statistike poreznih oblasti bila je godina 1896. jako rodna, ar se drži da je vu celoj Francezkoj ubrano vina 44.656.000 hektolitrov, 17.968.000 više nego minuloga (1895.) ljeta, a 14.138.000 nego deset godišnji prosjek. Zvun toga proizvedeno je vina vu Algiru 4.650.000, a na Korziki 300.000 hektolitra, tako da je 90 departementa zajedno dalo 49 milijuna hektolitra vina.

Dobre žepne i stěne vure za fal cène moći dobiti pri *Pollak Bernatu vurararu* vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se *uzimljeju vure takaj* za popravek za fal cěnu.

ina predaju nabite pištole, oni pucaju jedan u drugoga i tu stoje neozledjeni kakti pečine, jer su tobož krugle mimo svakoga odletele. Oni si daju ruke na pomirenje, pred svetlom valjaju kakti vitezi, a ja . . . se samo smijem.

Svedski kralj Gustav Adolf nikak nije mogel u svojoj vojsci dvoboje dotrgnuti, kojim je bil veliki neprijatelj. Sve prepovedi i grožnje bile su badava, i kad je kralj videl, da strogostju i zakonom te nesrećne dvoboje nije moguće izkoreniti, preinačil je zakon, kojim se dvoboji prepovedaju, te je dvoboje izrično dopustil, ali tak, da od borećeh se uvijek jedan mora opasti, t. j. tak dugo se imaju strijeljati ili seći, dok bude jedan od njih mrtav, on drugi pako, koj je ovoga ubil, ima dojt pred sud radi ljudomorstva te se ima obiesiti.

Ov zakon je hasnel, za kratko vrijeme su u Švedskoj dvoboji posve prestali.

Još jedan istiniti dogodjaj, kojemu sam ja bil sviedokom dokazuje, kak je pri pametnih i bogabojećih ljudih dvoboj omražen.

Godine 1865-e pobili su se u Solnogradu jedan kapitan sa nadporučnikom, —

Čalaren dvoboj.

Parizka pripovest.

Baron Ernest i grof Falbër su jednake krvi ljudi bili, ali prejake. Jedenkrat su se tak posvadili, da je moral dvoboj biti med njimi. Kajti pak je vsaki dobro znal sablju obraćati i s drugim oružjem fehtati: dokončali su, da se s jesvitnami — pitvinami pobijeju; koj' da more više ladati.

Pogodba ja većinjena bila, da jeden pred drugim neprestance jě i pije, doklam koji odnemogne.

Dvoboj se imel pripeliti vu jednoj nobl reštauraciji. — Po njem gospoda! — zavikneju svedoki; i oni se na taj pozdrav sedneju k stolu. Svedoki pri drugom; odonut su imali paziti na »vojavanje.«

Većer ob šesti su počeli; vu polnoči je bil obed dokončan — s devetimi hranami — prez. da bi koj preobladal bil drugoga. Kellneri su dobili novu zapoved od svedokov: »Z nova prestrite stol i vina nanosite, toćite!«

Jodmah se je drugi — k prvomu spodoben — obed nanašal gori; iste mere porcije, vrstii vina. Vojnikom našim se je volja preobraćala na bolšu; jeziki su počeli zvišavati »jakše fogaše.«

— Ali je zmožno jesti to teleće stegno, — mrmra baron Ernest. — Neimate vu vsem prav, odgovori grof: juha bi bolša morala biti. Baron mu se nakloni. Za par minut opet grof: »Či vam je po volji, ostavimo črleno vino, primimo šampanjera!«

»Na službu, g. grof!«

Svedokom se je vidlo, da je prvi obed »proba« bila — drugomu, blědo su gledali jen na drugoga.

— Većerjajmo! reće grof Falbër, kad je za drugim obedu dobitu kavu pogutal. — Je, većerjajmo, opetuje baron.

I k tomu se vse pripravilo, donášalo; juha, pečenka, raki, šalata na red dohadjaju na stol, kaj su naši težaki s šampanjerom plavili doli. Gostovanje je vse glasneše bilo; kak ně, dvoboj je svomu kraju imal dojt. Trompf na trompf davlje jeden drugomu;

obodva husari Radetzkijeve regimente. Pobili su se na sablje u vojarnoj jahaonici te su obodva bili težko ranjeni; kapitan, kojega je moj professor još danas živući Dr. Günthner vraćil, bil je na lievom bedru, a nadporučnik preko čela, cielog lica, ustnice i brade sabljom posećen. Kad su obodva ozdravila, nabožno solnogradsko pućanstvo nije ih nitii pogledalo — oni su bili pri gradjanstvu oniraženi!

Jedne večeri bil sam u theateru, kad eto dojde i nadporučnik svojimi narbami na licu u theater; komaj da je blizu orkestra stal te se prama ložam obrnul, zavikne iz gornje galerije netko u niemačkom jeziku: »Ovakove narbe na licu donesite iz rala, onda čast, ali ovak pfuj vas budi!« — Na ove rieći se sve digne i otide iz theatra tak, da je samo ih po sedalah u parteru nekoliko ostalo, zatim po ložoh nekoliko i nadporučnik. I ja sam otisel iz theatra, kad sam videl, da svi bieže, kak da je gde ogenj.

Za osam dni je bil nadporučnik iz Solnograda premešćen.

Em. Kollay.

Ernest je mnogo — a grof pazljivo jel. Videti je bilo, da obodva na stanoviti način razmeju gostovanje hāsen zeti; vsaki je sebe štimal za preobladvaca.

Najedenput se baron začerleni; na to mu grof reće: »Tak mi se vidi gosp. baron prevruce vam je! — morti želite, da oblok odprem?«

Ernest je srdito pogledal na neprijatelja; gostovanje dalje sledi. Samo su dva svedoki bili budni, dva pak opavali. Tak su se dospomenuli, da dva paziju, dva počivaju. —

Najedenkrat počne Ernest popěvati; svedoki se naproti postaviju pěvanju, ar to pomaze želudec prekuhavati; i to se je vidlo već, da je baron pijan bil. Oči pospane, — ruke drhteće su postale pri »poslu.«

— Mozbit vi odstupite boju? — zapita grof.

Ernest se posiloma nasmeje, pak mesto jedne — tri kupice vina natoći i vu se zleže — za odgovor. — Grof je istotak napravil. Baron postane smrtohlědi, s laktom se na stol nasloni i široko gleda pred se. Grof ga par minut gledi, pak mrzlo reće: »Oćete vun iti? — ně zajtrekujmo! odgovori baron.

Na taj nećekani izjav strahoma poskoćiju gori svedoki; mrmraju med sobom nekaj, ali privolju »težakom dalje delati.«

Sunce je gori zišlo, vrěme zajtreka je i došlo. Ernest je s novom seguršćinom počel pustošiti med finimi puži i pećenkami, pak marljivo plavil doli tečne komade.

Grof Falbër — jednostavno — istotak. —

Ali baronu je došel hip, da mu je kuraz oplabnul; za trěznostjum je došla nora srditost. Već nije videl prav, ně čul, samo nevarno klepal s lalovkami.

Došlo je poldan; Ernest se hoće gori stati, da nazdravi delo. To mu je bil vudarac; klimati — opolětati počne, zruši se i padne pod stol.

Čekali su par minut; baron se već neje genul. — Svedoki su izjavili, da je zadosta oćinjeno pošterju. — Boj je trpel osemnajst vur.

Grof Falbër je još duže jel.

Granićar.

Previnjeni cigan.

Donesel je jedenput gazda svojim težakom obed, koji su na polju delali. Med ovimi težaki bil je i jeden cigan. — Kad je gazda kruh zrezal, zapita, što hoće najveći komad?

»Ja,« — reće cigan.

Sad zreže i meso, pak opet zapita, tko oće najveći komad?

»Ja,« — reće opet cigan.

Drugi svi težaki su pod obedom mućali. Kad je obedu kraj bilo, zapita gazda, tko će od vas najvećšu motiku? Kad je to čul cigan, zdere se na druge težake: »Kaj i vi već jedenput ne govorite; nemorem ja navek sam govoriti!«

Pergler József.

Árverési hirdetés.

Atulított bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a perlaki kir. járásbíróság 1896. évi 7596/p. 96. számú végzése következtében Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt a Muraközi Takarékpénztár javára Gáspárics Károly és társai dráva-egyházi lakosok ellen 100 frt s jár. erejéig 1896. évi október hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1045 frtra becsült 4 ló, 1 tehén, 2 kukoriczaka, kukoricza, széna és 1 szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 8340/p 1896. sz. végzése folytán 100 frt tökékövetelés, ennek 1896. évi augusztus hó 8. napjától járó 6% kamatai $\frac{1}{2}\%$ váltódíj és eddig összesen 28 frt 85 krban bíróság már megállapított költségek erejéig a helyszínén, vagyis Dráva-Egyházán leendő eszközlésére

**1897. évi január hó 4. napjának
d. e. 10 órája**

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni. 668 1—1

Kelt Perlakon, 1896. december hó 20-án.

Stern Frigyes,
kir. bír. végrehajtó.

KOLLARICS VENDEL épület- és műbádogos Csáktornyán.

Ezennel van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben, Szük-utca, Magyarics-féle házban

bádogos-műhelyt

nyitottam. — Mindennemű e szakba vágó munkálatokat u. m. háztető csatornázását, templomtorony és épületfedezést stb. stb. a legjobban és legolcsóbban eszközölöm.

Magamat a t. közönség kegyes pártfogásába ajánlva maradtam

kiváló tisztelettel

Kollarics Vendel
épület- és műbádogos.

669 1—2

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő határu az összes gabonafélék, kúpos és olajnövények, lóhere és lucerna, szőlő, kömlyő és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya: tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netalán hiányt megtérítünk. Árjainatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérképviselőse a magyar korona orsz. területén

654 2—15

Kalmár Vilmos
Budapest, Erzsébet-körút 34.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvnyomdája

Csáktornyán,

a legújabb gyorsajtókkal és diszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben
a legjutányosabb árak mellett.